

Transfer mellem uddannelse og praktik

Ole Hansen, Lektor og Jørgen Erik Olsen, Lektor, Pædagoguddannelsen Nykøbing, UCSJ

Projektets hensigt:

At de studerende lærer social Engineering, så de kan medvirke til innovative beslutninger, designudvikling og handlinger, der peger på fremtidens professionsarbejde (designs).

Projektets mål:

At praktikinstitutioner, uddannelsessted og praktikanter medudvikler profession og faglighed på nye teknologiske præmisser.

Hvad var ideen?

Intentionen med nedenstående konkrete undervisningsforløb var at fremme samarbejdet mellem uddannelsesinstitutionen (pædagoguddannelsen) og praksisfeltet (praktikstedet) i de studerendes 2. praktikperiode på pædagoguddannelsen og samtidig at styrke de studerendes, praktikvejledernes og undervisernes videreudvikling af deres teknologiske kompetencer.

Vi antog, at undervisningsforløbene – via anvendelse af fronter, som anvendt fælles platform for kommunikationen mellem praktikvejlederen, den studerende og praktiklæreren – ville bidrage til, at den studerende kunne skabe transfer mellem teori og praksis. Transfer forstås i denne sammenhæng som det, at den studerende kan reflektere over praksis ud fra praksisfortællinger, der analyseres med teori, begreber og faglige tilgange f.eks. styringslogikker, kultur- og organisationsanalyser mv.

De studerendes refleksioner og analyser fremlægges i institutionen til kommentering for herefter at indgå i undervisningen. Det vil sige, at de af praktikinstitutionen godkendte iagttagelser, overvejelser og ny praksis lægges ud og læses på fronter som fælles platform og dermed er med til at bringe velfærdsteknologier i anvendelse som på en og samme tid er med til at transformere praksislæring med teoretisk læring – og omvendt.

Herunder vil vi kort beskrive to forløb med 2. praktik, hvor hensigten var at udvikle en platform på fronter, hvor hver enkelt praktikinstitution kunne lægge de studerendes undersøgelser til gensidig inspiration. Eksemplerne er fra hold pf2012s (efteråret 2013) og pf2012v (foråret 2014). Erfaringerne herfra blev overført til 3. praktik for hold pf2011v (efterår 2014), idet omdrejningspunktet i denne praktik er på det pædagogiske udviklingsarbejde. Endvidere er der blevet oprettet en platform på fronter, hvor alle deltagende institutioner har et rum til dokumentation, som er tilgængeligt for alle deltagere.

1. Forløb: Efterår 2013 (hold pf2012s):

Denne del er en udbygning af tidligere forløb, hvor de studerende fik redskaber til at analysere og reflektere i forbindelse med deres praktik. Til forskel fra tidligere blev ikke kun praktikanten men hele institutionen inddraget i overensstemmelse med det oprindelige projektudkast til VIOL-projektet: ”Transfer mellem uddannelse og praktik”.

Hvad gjorde vi – og hvorfor?

Indledningsvis tog vi kontakt til interesserede institutioner i begyndelsen af praktikken. I nedenstående eksempel blev der etableret et møde mellem institutionsledere, praktikanten, praktikvejlederen og

praktiklæreren. Ideen var, at praktikanten fik en rolle som social ingeniør og igangsætter, som havde opbakning i hele institutionen.

Her aftaltes det, at praktikanten skulle udarbejde en række praksisfortællinger på baggrund af konkrete observationer, der er foretaget i forbindelse med spisesituationen. Praktikanten skulle være deltagende observatør og fik umiddelbart efter situationen 15-30 minutter til at nedskrive sine observationer.

På baggrund af iagttagelserne udfærdigede den studerende en række spørgsmål, som blev fremlagt og debatteret på et efterfølgende personalemøde. Her blev der taget beslutning om nye procedurer for spisesituationen.

Med henblik på at udvikle samarbejdet mellem praktikinstitutioner og uddannelsessted blev der afholdt et møde om, hvad der havde bremset henholdsvis fremmet samspillet mellem de involverede parter. Hensigten med denne drøftelse var at bruge erfaringerne i forbindelse med at oprette en platform på fronter, hvor kommende praktikanter, praktikinstitutioner og uddannelsessted kunne udveksle erfaringer.

2. Forløb: Foråret 2014 (hold pf2012v):

På baggrund af en evaluering af hold 2012s inddrages hele holdet og alle praktikinstitutioner på 2. praktikperiode. Vægten lægges på udvikling af forskellige fremstillingsformer (fronter), der viser samspillet mellem studerende og institution i forbindelse med arbejdet med læringsmål. Dette kan tjene til inspiration for andre studerende og institutioner inden for projektet. (2. Orden: Kan det gøres anderledes? (Ændringer af produkter og processer)

Hvad gjorde vi – og hvorfor?

Forud for omlægningen af undervisningen var det vores antagelser, at gennem praktisk anvendelse af velfærdsteknologiske hjælpemidler, som nødvendighed for at kunne formidle og løse de stillede opgaver, at de studerende, praktikvejlederne og underviserne kunne lære at mestre fronter som teknologisk platform. For at bringe velfærdsteknologiens muligheder – i anvendelsen af fronter – i spil, som kommunikativ nødvendighed og for at fremme transfer mellem praksislæring og teoretisk læring blev undervisningen omlagt, eksempelvis som i nedenstående forløb:

De studerende i 2. praktikperiode blev introduceret for temaet ”Styringslogikker” på en studiedag den 06/05/2014 – og opgaven, som de studerende skulle arbejde med ude på deres praktiksted i samarbejde med og under vejledning af deres praktikvejleder, blev gennemgået.

Studieopgaven bestod i at analysere, hvilke styringslogikker den studerendes praktiksted styres af? – Hvordan styringslogikkerne kommer til udtryk? – Hvem aktørerne er i de forskellige styringslogikker? De fem styringslogikker handler om: Den etiske logik – Professionslogikken – Offentlighedslogikken – Markedslogikken – Den bureaukratiske logik.

Afsættet for opgaven var en PowerPoint med til introduktion af temaet og opgaven samt teksten ”Styringslogikker” af Leif Moos. Denne var lagt ud på den fælles platform, fronter.

De studerende havde ca. 14 dage til at løse opgaven ude i praktikken – og deres leverancer skulle lægges i den fælles afleveringsmappe på fronter.

På studiedagen den 20/05/2014 blev der, med afsæt i de studerendes løste opgaver, reflekteret i henholdsvis studiegrupper (specialiseringsopdelte) og plenum (på tværs af specialiseringer).

Hvilken læring og refleksion har fundet sted?

På baggrund af en delfi-evaluering og efterfølgende drøftelser med de studerende kan det konkluderes, at det at arbejde med en konkret opgave og tekst, hvor det er muligt både at drøfte opgaven og teksten ud fra en teoretisk vinkel (med de medstuderende og praktiklæreren på uddannelsesstedet) og ud fra en praksisvinkel

(med praktikvejleder, som også havde kendskab til opgaven og teksten) er med til at **fremme forståelsen for og i praksis at kunne foretage transfer mellem teori og praksis.**

Den fornødne anvendelse af en fælles velfærdsteknologisk platform (fronter) for at kunne formidle og kommunikere i den omlagte undervisning betød, at **alle parter i forløbet fik opkvalificeret deres teknologiske kompetencer.**

Det blev samtidig klart, at forudsætningen for den positive læring til en vis grad er afhængig af teknikaliteter, som f. eks. om praktikstedet havde adgang til computer og net-opkobling samt de basale ressourcer i form af tid.

Som underviserlæring kan det konkluderende nævnes, at velfærdsteknologien (når den virker og forefindes) kan være med til at **udbygge broen mellem praksis og teorifeltet – og dermed læringsmulighederne.** I den forbindelse er det vigtigt, at praktikantens rolle som social ingeniør og igangsætter inden for et aftalt område bliver institutionaliseret på praktikstedet.

Projektets erfaringer vil med fordel kunne videreudvikles for at blive inddraget i praktikforløb på den nye pædagoguddannelse.